

Biuletyn
Polonistyczny

NAUKA DLA
SPOŁECZEŃSTWA

Newsletter projektu

NR 20-21
lipiec-sierpień 2026

Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata

o projekcie

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do zapoznania się z najnowszymi informacjami dotyczącymi projektu, który wyrósł z potrzeby zaangażowania we współczesny świat i pokazania, że poloniści mają mu wiele do zaoferowania, a polonistyka, czy szerzej – humanistyka, daje narzędzia, by się w tym świecie odnaleźć, pomóc go zrozumieć, wyjść naprzeciw jego problemom.

O naszych działaniach projektowych będziemy Państwa informować w rozsyłanych cyklicznie newsletterach, które można zaprenumerować po zalogowaniu do "Biuletynu Polonistycznego" i wybraniu w ustawieniach newslettera opcji: "okazjonalny".

Życzymy inspirującej lektury!

Zespół projektu "Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata"

Myśl przewodnia projektu:

POLONISTYKA ZAANGAŻOWANA

➤ efekty projektu

1. Odcinki podcastu:

 [Biblioteka, która wychodzi do człowieka. Spotkanie w Ośrodku Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych w Toruniu](#)

W ósmym odcinku serii „Niepełnosprawność i zaangażowanie” **Ewa Pakalska rozmawia z Arletą Tuleyą, Magdaleną Gogulską i Julią Niedźwiecką-Ambroziak** z Ośrodka Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych w Toruniu, działającego w strukturach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej.

Punktem wyjścia jest historia Ośrodka – jednej z najstarszych tego typu instytucji w Polsce. Jednak rozmowa prowadzi znacznie dalej: dotyczy przemian w rozumieniu dostępności, rozwoju technologii wspierających czytanie, zmieniających się potrzeb użytkowników oraz miejsca biblioteki we współczesnym życiu społecznym. Rozmówczynie opowiadają także o pracy, która wykracza poza mury bibliotek oraz o codziennych spotkaniach, z których rodzą się długotrwałe relacje.

Dodatkowo w “Biuletynie Polonistycznym” możecie znaleźć również nieco przeredagowaną **[transkrypcję rozmowy](#)**.

 Zapraszamy do wysłuchania rozmów z laureatkami 56. Olimpiady Literatury i Języka Polskiego: **Martą Ravanelli (a także z jej mamą Marią Chabrzycką-Białek), z Agnieszką Gulcz i Aleksandrą Palowską, Gabrielą Tymczuk i Julią Magnowską**. Mają różne pasje i marzenia. Pochodzą z różnych miast w Polsce i poza jej granicami. Różnymi drogami, przypominającymi niekiedy tor przeszkód, dotarły do olimpijskich laurów. Prócz dumy z osiągnięć i przekonania, że bez wsparcia bliskich i nauczycieli nie dałyby rady, łączy je także poczucie, że dzięki udziałowi w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego rozwinęły umiejętności miękkie, takie jak choćby autoprezentacja i radzenie sobie ze stresem, determinacja w dążeniu do celu, planowanie codziennych obowiązków i umiejętność strategicznego myślenia.

Zgodnie twierdzą, że udział w zawodach pokazał im interdyscyplinarne oblicze polonistyki, łączące się z naukami społecznymi, takimi jak socjologia czy nauki o kulturze, a nawet z ekonomią.

Rozmowy, przeprowadzone przez Mariolę Wilczak, zebraliśmy w czterech odcinkach:

- [Od wierszy Tuwima do lauru III stopnia. Spotkanie z Martą Ravanelli i Marią Chabrzycką-Białek](#)
- [Ludzie renesansu w XXI wieku, czyli o polonistyce bez granic. Spotkanie z Agnieszką Gulcz i Aleksandrą Palowską](#)
- [O poezji, która zmienia życiowe plany. Spotkanie z Gabriellą Tymczuk](#)
- [Pod prąd do źródeł języka. Spotkanie z Julią Magnowską](#)

Odcinki te dedykujemy szczególnie pedagogom i ich podopiecznym, którzy być może wahają się jeszcze, czy wziąć udział w kolejnej edycji zawodów. 😊

🎧 Na czym polega istota badania i zagospodarowania „miejsc trudnych”, uwikłanych w historię i politykę? Jak pokazać, że założenia teoretyczne mogą stać się podstawą działań na polu humanistyki zaangażowanej a prace literaturoznawcze i analizy humanistyczne mogą mieć praktyczne zastosowanie? Dowiedzie się tego z odcinka [Architektura tekstu, czyli o znaczeniach wpisanych w konstrukcję książki. Spotkanie z Aleksandrą Wójtowicz.](#)

O uprząstczeniu tekstu, czyli pracach naukowych, w których sposób prowadzenia narracji i układ tekstu posiada przemyślaną konstrukcję, **w rozmowie z Mariolą Wilczak opowiada dr Aleksandra Wójtowicz** z Instytutu Badań Literackich PAN. Jej książki *Metamorfozy Pałacu Staszica i Przestrzeń „Oziminy” Wacława Berenta* oraz współautorski tom *Miejsca trudne. Transdyscyplinarny model badań – o przestrzeni placu Piłsudskiego i Defilad*, przygotowany pod jej kierownictwem a także opisy sal na stronie Pałacu Staszica posiadają swoistą architekturę korespondującą z treścią, sytuując te prace na

określonym polu wobec takich ujęć, jak *site-writing* Jane Rendell czy rozpoznać na temat obecności Hansa Gumbrechta.

Druga część rozmowy dostępna jest pt. [**Muzyczność dzieła literackiego i nie tylko.**](#) Szukamy w niej m.in. odpowiedzi na pytania: dlaczego Wacław Berent, pisząc swoją powieść polifoniczną czytał *Gramatykę muzyki* Napoleona Odry i jaka cecha konstrukcji pracy Lefebvre'a nastroczała trudności interpretacyjnych? W jaki sposób założenia gatunkowe utworu muzycznego można przenieść na konstrukcję pracy naukowej tak, by pokazać wyłanianie się transdyscyplinarnego modelu badań? Jaką rolę odgrywa w tym procesie analiza gatunkowa fugi literackiej?

2. Artykuły i wywiady:

 [**Podążaj za tym, co cię najbardziej pociąga. Rozmowa dr Iwony Przybysz z prof. Mariną Ciccarini \(Uniwersytet Rzymski "Tor Vergata"\)**](#)

"Teraz, gdy zbliżam się do kresu kariery akademickiej i patrzę na swoje losy z dystansu, mogę powiedzieć, że miałam szczęście. W kontakcie z mistrzami odnajdywałam szacunek do tego, co robiłam. Nikt nie odciągał mnie od badań, ale cieszyłam się zaufaniem ze strony autorytetów. To właśnie powinien robić profesor: obdarzać młodych badaczy zaufaniem i – niczym w rodzinie – być jak port, do którego zawsze można wrócić. Młody badacz przypomina barkę, która powinna płynąć swobodnie. Profesor zaś powinien mu mówić: „Jestem tutaj, daję ci rękę, ale ty rób to, co cię pociąga”. Zwłaszcza w badaniach literackich nie może być inaczej. Dlatego cieszę się, że w młodości spotkałam prawdziwych mistrzów, którzy pomogli mi zrozumieć, że tak właśnie będzie wyglądać moja droga".

Autorka tych słów, Pani Prof. Marina Ciccarini (Uniwersytet Rzymski "Tor Vergata") w rozmowie z "Biuletynem Polonistycznym" mówi również o swojej drodze naukowej i o stanie polonistyki we Włoszech, a także o tym, co znaczy dzisiaj bycie profesorem i jak ważną wartością dla naukowca jest swoboda działania. Jak podkreśla, zawsze podążała za swoimi zainteresowaniami i to one wyznaczały, czym się zajmowała na swojej drodze naukowej.

Wywiad przeprowadziła i przetłumaczyła z języka włoskiego Iwona Przybysz.

Zapraszamy do lektury!

3. Ponadto:

 Piotr Bordzoł informował Was na łamach "Biuletynu" o **najnowszych ofertach pracy** dla polonistów (<https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/joboffers/>).

 O aktualnościach w naszym projekcie informowaliśmy na bieżąco **w mediach społecznościowych** "Biuletynu Polonistycznego":

- na Facebooku (<https://www.facebook.com/BiuletynPolonistyczny/>),
- X (https://x.com/B_Polonistyczny),
- YouTube (<https://www.youtube.com/@biuletynpolonistyczny8801>),

- i Instagramie (<https://www.instagram.com/biuletyn.polonistyczny/>).

Zachęcamy do obserwowania!

📌 aktualnie pracujemy nad:

🔍 ... Klaudii Mucy-Małek

🔧 odcinkami podcastu – rozmowami z [Prof. Dorotą Walczak-Delanois](#) o polonistyce w Belgii i z [Prof. Kingą Siatkowską-Callebat](#) o polonistyce na Sorbonie,

🔧 odcinkiem o bibliograficznych kompetencjach polonisty – rozmową dr. Piotra Bordzoła z dr Pauliną Czwordon-Lis i dr Karoliną Przysiecką z Pracowni Polskiej Bibliografii Literackiej IBL PAN,

🔧 uzupełnieniem informacji o polonistykach i polonistach we Francji,

🔧 tekstem *Kanon lektur a szkolna wrażliwość czytelnicza*, czyli wywiadem Klaudii Węgrzyn z dr. Marcinem Buczyńskim – akademikiem, nauczycielem, redaktorem, ojcem szesnastolatki i dwudziestolatka.

Przypominamy, że poprzednie numery naszego newslettera można znaleźć [pod adresem internetowym](#)

📌 ankiety

Nieustannie zachęcamy do wypełniania udostępnionych przez nas ankiet!

Informacje z ankiety dostępnej na stronie [Bibliografia Źródeł dla Nauki i Społeczeństwa](#) zasilą "**Bibliografię Źródeł dla Nauki i Społeczeństwa**", która pozwoli na przybliżenie społeczeństwu zagadnień związanych ze studiami o niepełnosprawności, medycyną narracyjną, humanistyką medyczną i literaturoznawstwem architektonicznym. W tym cennym opracowaniu nie może zabraknąć informacji o Waszych publikacjach!

Informacje z drugiej ankiety, którą można przesłać drogą mailową, ale także wypełniając [formularz dostępny na stronie](#): wzbogacą "**Geopolonistykę**", czyli obraz światowej polonistyki, obecny w "Biuletynie Polonistycznym" w postaci mapy, bazy danych, ale przede wszystkim w powiązanych z nimi tekstach o polonistykach krajowych i zagranicznych.

Zachęcamy do śledzenia naszych działań
w mediach społecznościowych
i subskrypcję naszego newslettera

Będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi, propozycje i spostrzeżenia!
Informujemy również, że istnieje możliwość włączenia się w nasze
działania na zasadach wolontariatu.

Biuletyn
Polonistyczny

Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach
programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą
„Nauka dla Społeczeństwa II”,
nr projektu Nds-II/SP/0264/2024/01
kwota dofinansowania 618 218 zł.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

NAUKA DLA
SPOŁECZEŃSTWA

**Polonistyka
wobec wyzwań
współczesnego świata**

Strona projektu

Badź na bieżąco!

biuletyn.polonistyczny

Biuletyn Polonistyczny

Spotkania Biuletynu

Biuletyn Polonistyczny

Biuletyn
Polonistyczny